I.

Sviť, měsíčku, polehoučku skrz ten hustý mrak; jak pak se ti Brixen líbí? Neškareď se tak!

Nepospíchej, pozastav se, nechoď ještě spat, abych s tebou jen chvílinku moh' diškurirovat.

Nejsem zdejší, můj měsíčku! toť znáš podle křiku; neutíkej, nejsem "treu und bieder", jsem zde jen ve cviku.

II.

Jsemť já z kraje muzikantů, na pozoun jsem hrál, a ten pořád ty Vídeňské pány ze sna burcoval.

By se po svých těžkých pracích hodně vyspali, jednou v noci kočár policajtů pro mne poslali.

Dvě hodiny po půlnoci, když na třetí šlo, tu mi dával žandarm u postele šťastné dobrýtro. Se žandarmem slavný ouřad celý v parádě, pupek kordem pevně obvázaný, zlato na krágle.

"Vstávají, pane redaktor, nelekají se, jdeme v noci, nejsme však zloději, jenom komise.

Od všech z Vídně pozdravení, pan Bach je líbá, jsou-li prej zdráv? a tuhle to psaní po nás posílá."

Já jsem i na lačný život vždycky zdvořilý: "Odpusť, slavná císařská komise, že jsem v košili."

Ale Džog, můj černý buldog, ten je grobián, na "habeas corpus" tuze zvyklý on je Angličan.

Málem by byl chlap přestoupil jeden paragraf, již na slavný ouřad zpod postele uďál: Vrr! haf! haf!

Hodil jsem mu tam pod postel říšský zákonník; dobře že jsem měl ten moudrý nápad, již ani nekvik'.

III.

Občan zvyklý na pořádek – bylo to v prosinci – především jsem si obul punčochy v slavné asistenci.

Pak jsem teprv četl psaní – však ho tuhle mám; rozumíš-li ouřední němčině, přečti si je sám!

Bach mi píše jako doktor, že mi nesvědčí v Čechách zdraví, že prej potřebuju změnu povětří;

Že je v Čechách tuze dusno, horké výpary, mnoho smradu po té oktrojírce, holé nezdraví.

Že on tedy schválně pro mne kočár sem poslal, abych se hned na státní outraty na cestu vydal.

A žandarmům že nařídil, ať mne hodně nutí, kdybych nechtěl ze skromnosti přijmout jeho nabídnutí.

IV.

Což je dělat? Že pak musím hloupý zvyk ten mít, že nemohu žandarmům s flintami pranic odepřít!

Dedera mne taky nutil, abych jel jen hned, že by chtěli Brodští, až se zbudí, třeba s námi jet.

Pravil mi, že nemám s sebou zbraně žádné brát, neb že oni mají nařízení mne ochraňovat.

Že mám též, pokud jsme v Čechách, inkognito jet, sic nám dají dotíraví lidé hrůzu komis hned.

Ještě mi dal pan Dedera více moudrých rad, dle nichž se Bachovi pacienti mají spravovat.

Tak mne vábil jak Siréna, až jsem obul boty, oblík' vestu, kabát, pak i kožich, dříve však kalhoty.

Koně a žandarmi stáli dávno před domem:

"Milí braši! maličké strpení, hned již pojedem'!"

V.

Ó, měsíčku, však ty ženské dobře znáš a víš, jaký s nimi člověk na tom světě často mívá kříž.

Také's mnohého loučení tajným svědkem byl, ty znáš líp než každý novelista hořkost těchto chvil.

Matka, žena, sestra, dcerka, malá Zdenčinka, stály okolo mne v tichém pláči – hořká chvilinka.

Já jsem sice starý kozák, v půtkách tužený, tenkrát jsem měl trochu těsná prsa a zrak zkalený.

Vtisknul jsem však poděbradku silně do čela, aby se těm policajtům slza nezablyštěla.

Neb ti všichni blíže dveří posud stáli stráž, aby měla tato smutná scéna císařskou stafáž!

VI.

Trubka břeští, kola hrčí, jedem' k Jihlavi; vzadu, abysme nic neztratili, klušou žandarmi.

Ten Borovský kostelíček stojí na vršku, skrze lesy smutně na mne hledí: "Jsi to, můj hošku?"

Pode mnou jest tvá kolébka, já tě viděl křtít, starému vikáři ministrovat, pilně se učit.

Táhnout světem na zkušenou, pak s pochodní jít, naší chase plamenem veselým na cestu svítit.

Vidíš, jak ty roky plynou, znám tě třicet let... Ale, chlapče! jaké to obludy vidím s tebou jet?"

VII.

Když jsme jeli přes Jihlavu, měl jsem Špilberk v mysli, za Lincem zas myšlenky na Kufštein z hlavy mi nevyšly. Teprva když jsme nechali Kufštein vpravo stát, začla se mi alpejská krajina příjemnější zdát.

Hloupá jízda, milý brachu, když se neví kam: veselé ty troubení postilionů jsou jen bídný klam.

Všude kolomaz a všude přepřahovali: kdybyste radš ve Vídni přepřáhli a namazali! —

Telegraf je přece jenom hezký vynález, Ten před námi všude, než jsme přišli, ohlášení nes'.

by nám mohla policie, starostlivá máti, všude, dříve než tam dojedeme, kamna rozehřáti.

Nesmím ale zapomenout Budějovice, tam Dedera koupil mělnického čtyry lahvice.

Či-li se v něm vlastenecké hnuly myšlenky? či-li doufal, že to pro mne bude Léthe na Čechy? Mělnické jsem dávno dopil, piju vlaské zas; ale zdá se, že je v obou stejný nepokojný kvas.

VIII.

Teď, měsíčku, nechme elegie a přejděme v heroický tón, nebo co ti teď chci vypravovat, to byl čertův shon.

Cesta z Reichenhallu do Weidringu – ty ji musíš taky dobře znát – ta se nedá žádnou ordonancí přeoktrojovat.

Hory, skály ohromnější ještě než jest hlouposť mezi národy, vedle cesty propasť bezedná jak držka armády.

Temná noc, jak naše svatá církev, a my jedem' s kopce jako mžik; darmo křičí Dedera: "Drž koně!" prázdný je kozlík.

Kočár praští a koně ve větru, již je ďábel horempádem nese, a postilion někde tam za kopcem do dýmky si křeše.

Dolů jako s věže cesta plytká, vůz jak šipka klouže hý a hat, snad nás hodlá někde do propasti internírovat.

Ach, to byla pro mne chutná chvilka! neboť neznám žádnou větší slasť, nežli vidět slavnou policii ouzkostí se třást.

Napadnul mi – jsemť já čtenář bible – o Jonáši smutný příběh ten, jak jej z loďky k utišení moře vyhodili ven.

"Metejme los", pravím, "mezi námi musí někdo velký hříšný být, a ten k usmíření nebes musí z vozu vyskočit".

Jen to vyřknu, ejhle! policajti ani svědomí nezpytovali a kajícně vyrazivše dvířka, z vozu vyskákali.

Ach! ty světe, obrácený světe! vzhůru nohami ve škarpě leží stráž, ale s panem delikventem samým kluše ekvipáž.

Ach, ty vládo, převrácená vládo! národy na šňůrce vodit chceš, ale čtyřmi koňmi bez opratí vládnout nemůžeš! Bez kočího, bez opratí, po tmě, u silnice propast místo škarpy: tak jsem cválal sám a sám v kočáře jako vítr s Alpy.

Svěřiti svůj osud také jednou koňům splašeným se já mám bát? občan rakouský? což se mi může horšího již stát?

Tak jsem s chladnou resignací v hlavě, v hubě ale vřelou cigaru, čerstvěj' než car ruský přijel k poště v dobrém rozmaru.

Tam jsem zatím – mustr delikventů – bez ochrany povečeřel hezky, než za mnou stráž s odřenými nosy přikulhala pěšky.

Já spal dobře, ale policajti měli tu noc ve Weidringu zlou: mazali si špiritusem záda, nosy arnikou.

Tu je konec této epopeje, k níž jsem nepřibásnil ani chlup, podnes ti to poví e Weidringu postmistr Dahlrupp.

IX.

Přijeli jsme do Brixenu bez vší turbací, krajská vláda dala Dederovi na mne kvitancí.

Místo mne ten kus papíru vrátili do Čech, mne zde černý dvojhlavý orel drží v klepetech.

Krajskou vládu, podkrajského, žandarmerii, ty mi dali za anděle strážce v té Siberii.